

Kramérhusow
Chs. k. Pražské Vostrowské Noviny.

Roku 1790.

Ro. I.



Druhý roční běh.

W Sobotu dne 2 Ledna.

Mogi Čechové, Vpřimní Wlastench!

Nemám cobych Wám při tomto nastawagjcým Novém Roke za dar obětopal, gediné vpřimné Česté srdce, kteréz sem od swých milých předků přiga. A medle, co gest nad vpřimné srdce wzácnégšsibo, zna= menitégšsibo: Vpřimné srdce žádného podvodu a austoku, žádné licoměrnosti a falsse, žádní lsti, a slowem žádné ossemetnosti nezná. Vpřimné srdce každau spolecnost, každau obec, a každau fraginu lépe a trwánliwěgi dohromady wj= ze. Kdeť vpřimné srdce wrchní místo má, tu wsseliké wěcy lépe od rukau gda; mile gedem duhému sebe propugcuge, a nedopaušstí žádný, by kdo y w tom neymenšim nsprawedliwě stížen byl, aneb ginák od ossemetnjků nářisty trpěl. Totoť wssěcko obré toliko z vpřimného srdce pochází; gakýť tedy muž wzácnégš sš býti dar, gko když přitel přiteli, saused sausedu, a fragan milému fraganu swé vpřimné sšce daruge?

Čeho

Čeho ale Wám, mogli neymilegssj Čechové! winssowati mám: — Má lástka k Wám gest neobmezená, tak že newjm odkud těch slow nabrati, kterýz mižbych Wám swůg vpřimný winš přednesti chtěl. Předewssim předce winssugi Wám, aby wsseliké zlé wěcy, kteréž Wás snad minulého roku formautily, w tomto nastalém roce daleko od Wás zapuzeny byly, a zastřwely se Wám takowé, gakyčž Wy k swému pohodlí, k wyhnutí se wsseliké strasti a aužkosti, a k nabytí opravdowého štěstí y wssého dobrého zapotřebí býti uznáwáte. Ža druhé winssugi Wám, poněwadž dosawad Mocnářowé mezy sebau wálčí, a nad to národowé teď negedni sami sebe potjragi a hubi, aby tedy mezy Wámi swornost a swatý pokoj, nad něgž w těchto časých nic lepssího nemáte, panowal; aniž dáwelyte příčiny, ktrážby tomuto wssému Wásemu dobrému na překážku byla. Posléz winssugi Wám, a tené gest winš wssch vpřimných Wstenců, aby se lástka Wasse k wlasti po celém Wásem slawném králowstwj od východu až k západu, a od poledne až k půlnocy rozssířila, a gako w negaké slůwě wzhůry wznássela. Ža tau příčinau odwrztež wsselikau zastaralau kyslost, kteranz ste (snad z nedopatření a bezděky) proti swému orcowstému gazyku mli, a nechat nenáwist geho wíce do srdce Wassich newstupuge, a pak časem zwíte že Rusowé, Poláci, Pomoráné, Slezáci, Morawané, Slowáci, Dalmatow, Bosňáci, Moldawané, Srbowé, Wendowé, Charwátowé, a mnozy gesté slawní klárodowé po wssch končinách swěta rozssíření náši spolubratři gsau, nasseho, s malým toliko rozdílem, slawného Slowanského gazyka vžiwagi.

Saukromné wogensté Zpráwy.

Některá psaní, kteráž od předesslého tyhodne přišla, zdagi se dosawad toho potwřowati, že narownání a zawření pokoge mezy Ruským, Rakauským a Tureckým dworem nedaleko gest. Ale ginj opět listowé wssěcko naopak wyprawgi, a zwolássě list z Zemljna psaný na den 14 prasynce prawj: "Nenj ted w Bělehradě wic ani zmínky o pokogi; wssěcko nagednau wtrhlo, gak mile známý Desterdar do Bělehradu přišel. Geho wssěcko gednání bylo toliko strany přiměří do gístého času, poněwadž ale gemu Pan polnj Marssalek Laudon přiměří odepřel, on odwedl své píssebnosti, kteréž w tu chwili po sstastě do Wjdne zaslány gsau. Gakby se dlaho tento Desterdar w Bělehradě zdrel, není známo; mezy tjm Pan polnj Marssalek přisně zakázal, by nikdy smotného nezacháwali, a když geho lid vychází, aby geg pořádké násse stráž prowázela, a některak s Káci aneb šidy mluwiti gemu nedopaussčela." O tomto Desterdaowi gesté se prawj, že on gest gedenz oněch Turků, kteří po wzdání Bělehradu: v nás w zástawě zůstali, dokudbyse náš strážný lid, genž prowázel Bělehradské Turky, nazpátek byl nenawráti. On s nássimi

mi Oficyry rozmílařwá welmi přiwě-
rě, a we mnohých věcech dosti mauz-
dře smýšlí.

Gaťž gessťe giny list z Syrmie do-
kládá, o vzdání pewnosti Orsowy do-
sawad není zmínky, anobř aby ona ne-
vstále obležená zůstala, teď tam čerstwý
lid potáhne. W té straně gest tak kru-
tá zyma, že každé půl hodiny čerstwý
lid na stráž zatahnauti musý. Podoz-
bně Orsowskij Turcy magi giž takowý
nedostatek dřívý, že koly neb palešady
naporád z země wyracý, a gimi sobě
topěgi. Při té příležitosti nássi wogá-
cy častěgšij mřwagi wyraženj, nebo kde-
koli se Turek okaže, oni po něm z kusu
pálegi.

3 Walach na den 12 prafynce dá-
wagi se tyto zpráwy: Pan polnj Mar-
šalek Laudon odewšfeh obywatelů této
fraginy welmi wděčně přigat byl, a oni
geg dobře vměgi gmenowati; nepochy-
bně že častěgi o něm od Turků slychali.
Abý tohoto šedivého šrdinu sparriti
mohli, mnozý z dalekých míst schwálně
do Bukarestu přigeli. — Šde we Wa-
lassich nasse woysto požíwá neylepšho
pohodli, gakehož se ani nenadalo. Wšez-
ho má w dostatku, a wogenšťe špšje giž
na 7 plných měsíců založené gsau.

Gaťž předešle oznámeno, gessťe
dosawad rozněšij se ta zpráwa, že nasse
woysto nehrubě dlouho w pokogi zymni-
ho přeleženj požíwati bude, a z částky
také patrně widjme, že se k tomu přj-
rawy dělaji. Turecký wálečný lid dj-
lem šrz mnohá nasse wítězstwj, dšlem
šrz nemocy a rozbroge, genž začastě
mezy njmi vznikli, a neywice šrz strach
a hrůzu, kterauž před nassimi pocýtili,

welice žtenčen gest; a za ran přjcinau,
gať se wůbec prawj, nássi čtěgi vžiti
té přjležitosti, a táhnauti k Widjnu.

Práwě teď nanowo slyšjme, že tyz-
to pewnosti, Ismail a Brailow, štu-
tečně w Rušských rukau býti magi. Po-
tud tomu tak, gakož se za gistoru pra-
wj, tedy Turkům nowý strach nastáwá,
a nasse woysto bezewššij pochybnosti k
Widjnu potáhne. Také se gisti, že na-
nowo dobrowolnjcy zbřáni budau, a
samiy arnautů w Bukarestu giž přes
30 tisíc pohromadě gest, a teď giž opěť
weliké množstwj přibude.

3 Sedmihradských hranic se pišse,
že woysto z některých míst ginam přelo-
ženo bylo, a podle toho šanděgi, že ga-
ťes důležitě předsewzerj před rukama
gest. Ale w tomto nestalém času nedá
se hrubě na to mysliti, nebo w málo
dnech napadlo tolik sněhu, že woystu
nelze z místa kročiti, aniž kam se šrz
wrchy prorazyti. — Š zadněgšich Wa-
lach doslycháme, že tam mezy Turky a
nassimi častěgšij býwá porýkánj, a od
času k času wždy některj zagati Turcy
do Bukarestu přicházegj.

3 Hradiský se pišse na den 3 pra-
fynce: Špráwu wedaucý Pan Generál
polnj Maršalek Laytnant Šrabě Mi-
trowský sewššim odebral se do Winkow-
ce na zymni přeleženj. — Šlawonye
teď předewšsemi nepřátely bezpečná gest,
ale ne tak před lanpežnjky, mezy který-
miž neywice gsau Bosňacy, gessťo se
sem prwě přistěhowali. Nowý Řiditel
Bosňské fraginy dal Baňaluckým Tur-
kům přjsně poručenj, by až k Berbřu
pilně docházeli; ale oni nemagi tobo
šrdce, a toliko docházegj as na 3 hodi-



ny vzdáli od Verbiru do vsy Masyce. Onehdy gedné takowé Turecké parrolle gistý schytralý Bosňák welikého strachu nahnal. Turcy se geho ptali, zdali nez wj, kdy daurowé (totiž my Křesťané) k Baňaluce potáhnu? on jim dal za odpověď, že giž negaký počet nasseho lidu na cestě gest. Sned w tu chwili welmi rychle obrátili se nazpátek, a mnoz zý strýwali se po lese tak dlanho, dokud noc nepřipadla; pak wrátili se do Baňaluky, a tam lid welice vstrassili.

Giný list z Gradissky na den 10 prashnce psaný gestě tuto dáwá zpráwu: Baňalučtj Turcy gestě magj starost, a wssudy pilně se tážj, zdali Cýsařstj, totiž nássi, gich nawssjwiti nechťj. Oni nynj wssECKY plozy okolo zabrad před pewnostj, y také neykrásněgssj stromy w zahradách wyracugj, aby z pewnosti náležitě wyhljdnuti měli; také podle Čaussa potříkrát obywatelům tak řečeného Cykánského města oznámili, by swau mohowitost na bezpečněgssj místo odstranili, protožeby poručeno bylo, gať mile se Cýsařstj k pewnosti přibljš, wssECKA stawenj do gruntu wypáliti. — Oskutarstý Bassa chťel tomu, aby 400 geho lidu w Baňaluce přes zymu přeleženj mělo; ale Baňalučtj z té cti gemu se podekowali, prawjce, že dosti nezwaných hostj (rozumjce Verbjrsté Turky) co žiwiti magj.

Z Rakaus 26 prashnce. O tom nechce žádný pochybowati, že Desterdar, o kterémž častěgi zmjnká učiněna, negen strany přiměťj, nybrž y strany pokoge gednati poručeno měl; nebo wj se giž stotně, že cýsařstý dwůr dal tu odpowěd, pokud Turecký dwůr k pokogi na-

klonen gest, že náš dwůr nikterak tomu neodporuge, gediné činj sobě tu wjmjnk, dokudby náležitě pokog zawřen nebyl, že do toho času nevstále nepřátelstwo trwati bude.

Gať se nanowo potwzuge, neywyšssj Wezýr obanim neywyšssim Wůdcům sgednocených cýsařstých dworů přiměťj, spolu y powrchnj članky strany budaucýho pokoge předložil. Ale gemu dáno za odpověď, že se Turecký dwůr k lepssim wýmjnám podwoliti musý, než tyto gsau, gež Wezýr přednássj. Ktenjli neywyšssj Wezýr od swého dwora náležitě splnomocněn, by podle swé wůle gať o přiměťj tak y o pokog gednati mohl, tedy gestě dosti času proběhne, prwé než k čemu ručka přiložena bude.

Rozličné politnyčé Zpráwy.

Z Rakaus 25 prashnce. Geho cýsařská král. Milost za několik dnj byl něco málo nemocen; ale od toho času opět se tak wynacházý, že dokonaleho zdrawj požíwá.

Žpráwa gde wůbec, a tať giž kólikrát se roznássela, že totiž geho král. Wywýssenost Knjže Toskánský Leopold, a snad y geho Panj Manželka ke koncy měsýce března do Wjdně přigedau; nezbo tať slysseti, že měsýce dubna skutečně Řjmský Král woliti se bude.

Wyssaný Posel od Prusťého dwora Hrabě Podewils přinesl tu potěšitědlnau zpráwu, že geho králowstý dwůr s nassim cýsařstým dworem wssemožně dobré přátelstwo zachowati chce.

Na